

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

ASQ

Ages Stages Questionnaires

یک تست غربالگر است با خصوصیات زیر:

- ۱- بصورت دوره ای در فواصل مناسب از ۲ تا ۶۰ ماهگی کودک را از نظر تکاملی ارزیابی می کند.
- ۲- تکمیل پرسشنامه نسبتاً ساده است که با تحصیلات ابتدایی نیز می توان بدرستی آن را پر کرد.

نکات لازم در استفاده از پرسشنامه :

۱. تکمیل توسط پدر و مادر و خواهر یا برادر بزرگتر، پدر بزرگ و . . و هرکسی که در هفته بیش از ۱۵ الی ۲۰ ساعت با کودک وقت بگذرانند
۲. در صورت حدس به عدم برگرداندن (انجام در مرکز) - توضیح در خصوص سوال نه هدایت
۳. توصیه شود حتی الامکان در محیط منزل از اسباب بازی و وسایلی که برای کودک آشنا است
۴. تاکید به اینکه ابتدا تک تک سوالات تمرین با کودک
۵. تکمیل حتمی بخش کلیات
۶. نتایج تست با احتیاط، همدلانه
۷. دادن بروشور

توضیحات ضروری به والدین

❖ سوالات صفحه اول را به دقت پاسخ دهند

❖ ترس و نگرانی والدین را مرتفع سازید

❖ گوشزد کردن نکات ذیل:

اجرای پرسشنامه به یک بازی

کودک سیر و خواب کافی داشته

پرسشنامه ۵ بخش دارد و سوالات از آسان به سخت است

توضیح دهید پرسشنامه برای تعیین این موضوع است که کودک چه فعالیتهایی را همیشه انجام می دهد، گاهی انجام می دهد یا

هنوز انجام نمی دهد

❖ معنی هر یک از گزینه های

گزینه «بلی» کودک فعالیت مورد نظر را انجام می دهد

گزینه «گاهی» کودک به تازگی شروع به انجام فعالیت مورد نظر کرده است

گزینه «هنوز نه» کودک هنوز فعالیت مورد نظر را انجام نداده است

تکمیل در کدام گروه ضروری است ؟

۱. در سنین ۶، ۱۲، ۲۴، ۳۶، ۶۰ **ما هگی** در هنگام دریافت

مراقبت روتین

۲. کودکان ۲، ۹، ۱۸، ۴۸ **ما هگی** در ارزیابی تکامل نیازمند

بررسی بیشتر هستند

۳. کودکان نارس در سنین ۲، ۶، ۹، ۱۲، ۱۸، ۲۴، ۳۶، ۴۸، ۶۰ **ما هگی**

در هنگام دریافت مراقبت روتین

دارای ۲۱ پرسشنامه برای ۲۱ گروه سنی مختلف است که توسط والدین یا مراقب کودک تکمیل می شود .

❖ در سال اول در گروههای سنی (۲-۴-۶-۸-۹-۱۰-۱۲)

❖ در سال دوم هر ۲ ماه یکبار (۱۴-۱۶-۱۸-۲۰-۲۲-۲۴ ماه)

❖ در سال سوم هر ۳ ماه یکبار (۲۴-۲۷-۳۰-۳۳-۳۶)

❖ در سال چهارم و پنجم هر ۶ ماه یکبار (۳۶-۴۲-۴۶-۵۴-۶۰)

هرپرسشنامه ۵ حیطه تکاملی را در بر می گیرد

Communication

حیطه برقراری ارتباط

Gross motor

حیطه حرکات درشت

Fine motor

حیطه حرکات ظریف

Problem solving

حیطه حل مسئله

Personal-social

حیطه شخصی – اجتماعی

در پایان هر پرسشنامه یک بخش به نام کلیات برای درج نگرانی های کلی والدین درمورد نظر گرفته شده است

ویژگی سوالات پرسشنامه ها

۱- هر سوال یک شاخص مهم تکاملی را مورد پرسش قرار می دهند.

۲- هر سوال رفتار مناسب کودکان آن گروه سنی را مورد پرسش قرار می دهد.

۳- در طرح سوالات سعی شده درک سوال و امکان مشاهده رفتار مورد نظر در کودک برای والدین راحت باشد

۴- در طراحی متن پرسشنامه از کلماتی استفاده شده تا افرادی با سطح تحصیلات پنجم ابتدائی نیز متوجه منظور سوال بشوند.

۵- هر کجا لازم بوده تصویر کوچکی اضافه شده تا مفهوم سوال روشنتر شود.

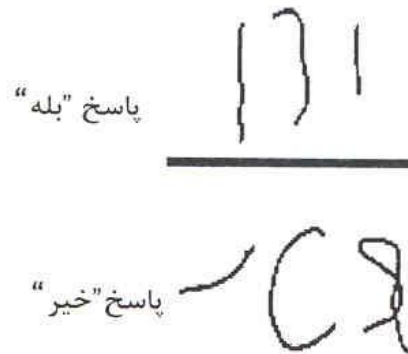
۶- هر جا لازم بوده مثالی از رفتار مورد نظر زده شده است

تصاویر موجود در سؤالات

هر جا لازم بوده تصویر کوچکی اضافه شده تا مفهوم سوال روشن تر شود

- ☐ ۳- پس از اینکه کودک می بیند که با مداد یا خودکار خطی را از بالای کاغذ به سمت پایین رسم می کنید، از او بخواهید خطی مثل خط شما رسم کند. کودک نباید خط خودش را روی خط شما بکشد. آیا او با کشیدن یک خط در جهت عمودی، از کار شما تقلید می کند؟

مثال‌های موجود در سؤالات

هر جا لازم بوده مثالی از رفتار مورد نظر زده شده است

- ☐ ☐ ☐ ۶- آیا کودک شما سعی می‌کند تا کاغذی را با قیچی مخصوص کودکان ببرد؟ لازم نیست که کودک حتماً کاغذ را ببرد، بلکه باید در حالیکه کاغذ را با یک دست نگه می‌دارد، قیچی را با دست دیگرش باز و بسته کند. (می‌توانید نحوه استفاده از قیچی را به کودک خود نشان دهید. هر گاه کودک از قیچی استفاده می‌کند، حتماً مواظبش باشید، تا به خودش صدمه نرساند).

انتخاب پرسشنامه مناسب سن کودک

برای دستیابی به نتیجه صحیح ، استفاده از پرسشنامه گروه سنی مناسب

❖ تفریق ساده برای محاسبه سن

❖ در کودکان ترم سن همان روز نباشد :

تا ۲۲ ماه : از یک ماه قبل تا یک ماه بعد ۲۴ ماه : از یک ماه قبل تا ۴۵

روز بعد

۲۷ تا ۳۳ ماه : از ۴۵ روز قبل تا ۴۵ روز بعد ۳۶ ماه : از ۴۵ روز قبل تا ۳

ماه بعد

۴۲ تا ۵۴ ماه : از ۳ ماه قبل تا ۳ ماه بعد ۶۰ ماه : از ۳ ماه قبل تا

۶ ماه بعد

❖ برای کودکانی که ۳ هفته یا بیشتر از ۳ هفته زودتر از موعد مقرر به دنیا آمده اند (

gestational age ۳۷ هفته یا کمتر) باید تا رسیدن به سن ۲ سالگی، سن اصلاح شده آنها را

حساب کرد (تعداد هفته‌هایی که زودتر به دنیا آمده‌اند از ۴۰ هفته کم کنیم) و

پرسشنامه‌ای را که مطابق سن اصلاح شده است در اختیار آنها گذاشت

دستورالعمل نحوه امتیازدهی نهایی

ابتدا پرسشنامه را از نظر یافتن سؤالات بی پاسخ مرور کنید

حیطه برقراری ارتباط	۶ ماهگی	بله	گاهی	هنوز نه
۱- آیا کودک چپ می زند ؟	☐	☒	☐	☐
۲- زمانی که کودک با صدای خودش بازی می کند ، آیا از خودش صداهای کلفت یا حلقی مانند قرقر یا خرخر را در می آورد؟	☐	☐	☐	☐
۳- زمانی که خارج از دید کودک هستید و او را صدا می کنید ، آیا به سمت شما بر می گردد؟	☐	☐	☒	☐
۴- زمانی که صدای بلندی می آید ، آیا کودک برمی گردد تا ببیند آن صدا از کجا آمد؟	☐	☐	☒	☐
۵- آیا کودک صداهایی مانند «دا»، «گا» ، « با » را از خودش در می آورد؟	☐	☐	☐	☒
۶- اگر صداهایی که کودکان از خودش در می آورد را تقلید کنید ، آیا آن صداها را بعد از شما تکرار می کند ؟	☐	☐	☐	☒
جمع کل _____				

یک سوال از یک حیطه تکاملی بدون پاسخ

اگر فقط به یکی از سوالات یک حیطه تکاملی پاسخ داده نشده بود با تقسیم کردن امتیاز کلی آن حیطه تکاملی بر تعداد سوالات پاسخ داده شده ، رقمی بین ۰ تا ۱۰

بدست می آید و سپس به امتیاز بلکلی هگلهن حیطه هنوز اضافه می			
۱۰ ☐	☐	☒	۱- آیا کودک جینگ می زند؟
۱۰ ☐	☐	☒	نماییم .
۱۰ ☐	☐	☒	۲- زمانی که کودک با صدای خودش بازی می کند ، آیا از خودش صداهای کلفت یا حلقی مانند قرقر یا خرخر را در می آورد؟
۵ ☐	☒	☐	۳- زمانی که خارج از دید کودک هستید و او را صدا می کنید ، آیا به سمت شما بر می گردد؟
-- ☐	☐	☐	۴- زمانی که صدای بلندی می آید ، آیا کودک برمی گردد تا ببیند آن صدا از کجا آمد؟
۰ ☒	☐	☐	۵- آیا کودک صداهایی مانند «دا»، «گا» ، «با» را از خودش در می آورد؟
			۶- اگر صداهایی که کودکشان از خودش در می آورد را تقلید کنید ، آیا آن صداها را بعد از شما تکرار می کند ؟
جمع کل ۳۵			

امتیاز کلی اصلاح شده $۳۵ + ۷ = ۴۲$

امتیاز نسبی سوال پنج ۳۵ تقسیم بر $۵ = ۷$

۲ سوال از یک حیطه تکاملی بدون پاسخ

در صورتی که دو سوال یک حیطه بدون پاسخ باقی مانده بود، همان محاسبات قبلی را انجام می دهیم با این تفاوت که رقم رادو برابر می کنیم و سپس به امتیاز کلی اضافه می نمایم

هنوز نه	گاهی	بله	
۱۰ ☐	☐	☒	۱- آیا کودک جیغ می زند ؟
۱۰ ☐	☐	☒	۲- زمانی که کودک با صدای خودش بازی می کند ، آیا از خودش صداهای کلفت یا حلقی مانند قرقر یا خرخر را در می آورد؟
۱۰ ☐	☐	☒	۳- زمانی که خارج از دید کودک هستید و او را صدا می کنید ، آیا به سمت شما بر می گردد؟
-- ☐	☐	☐	۴- زمانی که صدای بلندی می آید ، آیا کودک برمی گردد تا ببیند آن صدا از کجا آمد؟
-- ☐	☐	☐	۵- آیا کودک صداهایی مانند «دا»، «گا» ، « با » را از خودش در می آورد؟
۰ ☒	☐	☐	۶- اگر صداهایی که کودکان از خودش در می آورد را تقلید کنید ، آیا آن صداها را بعد از شما تکرار می کند ؟
جمع کل ۳۰-			

امتیاز نسبی سوال چهار و پنج ۷,۵ ضربدر ۲ = ۱۵

۳۰ تقسیم بر ۴ = ۷,۵

امتیاز کلی اصلاح شده $45 = 15 + 30$

بیشتر از ۲ سوال از یک حیطه تکاملی بدون پاسخ

اگر بیش از ۲ سؤال از هر یک از حیطه‌های تکاملی بدون پاسخ باشد، امتیازدهی صحیح به آن حیطه تکاملی ممکن نخواهد بود

بله	گاهی	هنوز نه	
☒	☐	☐	۱-زمانیکه کودک را روی زمین می نشانید آیا از دست هایش بعنوان تکیه گاه استفاده می کند؟ (اگر پیش از این خودش بدون تکیه دادن به دست هایش ، صاف می نشسته است ، پاسخ بله را علامت بزنید .)
☐	☐	☐	۲- آیا کودک از حالت خوابیده به پشت ، روی شکم غلت زده و در همین حالت دست هایش را از زیر تنه اش بیرون می کشد؟
☐	☒	☐	۳- آیا کودک با قرار گرفتن روی دست ها و زانوهایش ، به حالت چهار دست و پا در می آید؟
☐	☐	☐	۴- اگر هر دو دست کودک را صرفاً برای حفظ تعادل وی بگیرید ، آیا در حالی که ایستاده است، وزنش را روی کف پاهایش تحمل می کند؟
☐	☐	☒	۵- آیا کودک بدون کمک دست هایش به عنوان تکیه گاه چند دقیقه صاف می نشیند ؟
☐	☐	☐	۶-زمانیکه کودک را نزدیک وسایلی مانند چهار پایه ، صندلی ، نرده تختش ، یا پشتی در حالت ایستاده قرار می دهید ، آیا بدون تکیه دادن سینه اش به آن وسیله ، با نگه داشتن دستش ، خودش را در وضعیت ایستاده نگه می دارد؟
جمع کل			_____

دستورالعمل نحوه امتیازدهی نهایی

۱. حتما امتیاز هر سوال را در مربع جلوی آن ثبت کنید
۲. برای پاسخ بلی ۱۰ امتیاز - پاسخ گاهی ۵ امتیاز - پاسخ هنوز نه ۰ امتیاز یادداشت شود
۳. جمع کلی را در فضای خالی انتهای هر حیطه یادداشت نمایید
۴. امتیازات مربوط به هر یک از حیطه های تکاملی را با «نقطه برش» اعلام شده در برگه «نقاط برش» برای همان حیطه تکاملی در گروه سنی مورد نظر، مقایسه کنید

بله	گاهی	هنوز نه	
☒	☐	☐	۱۰
☒	☐	☐	۱۰
☐	☒	☐	۵
☐	☒	☐	۵
☐	☐	☒	۰
☐	☐	☒	۰

۱- آیا کودک جینگ می زند ؟

۲- زمانی که کودک با صدای خودش بازی می کند ، آیا از خودش صداهای کلفت یا حلقی مانند قرقر یا خرخر را در می آورد؟

۳- زمانی که خارج از دید کودک هستید و او را صدا می کنید ، آیا به سمت شما بر می گردد؟

۴- زمانی که صدای بلندی می آید ، آیا کودک برمی گردد تا ببیند آن صدا از کجا آمد؟

۵- آیا کودک صداهایی مانند «دا»، «گا» ، «با» را از خودش در می آورد؟

۶- اگر صداهایی که کودکشان از خودش در می آورد را تقلید کنید ، آیا آن صداها را بعد از شما تکرار می کند ؟

جمع کل - ۳۰ -

• در ویرایش سوم ، در انتهای برخی سوالات از امتیاز دهنده خواسته شده

• اگر به یکی از سوالات بالاتر یا پایین تر پاسخ بلی داده شده به آن سوال نیز پاسخ بلی بدهد

بالا تر از نقاط برش

چنانچه امتیازات در هر یک از حیطه‌های تکاملی از نقطه برش اعلام شده در ستون “طبیعی” بالاتر باشد مشکلی ندارد و اقدامات ارتقای تکامل در منزل به والدین آموزش داده شود

حیطه حرکات درشت		۸ ماهگی		بله	گاهی	هنوز نه
۱-زمانیکه کودک را روی زمین می‌نشانید آیا از دست هایش بعنوان تکیه گاه استفاده می‌کند؟				☐	☐	☐
۲-آیا کودک از حالت خوابیده به پشت ، روی شکم غلت زده و در همین حالت دست هایش را از زیر تنه اش بیرون می‌کشد؟				☐	☐	☐
۳-آیا کودک با قرار گرفتن روی دست ها و زانوهایش ، به حالت چهار دست و پا در می‌آید؟				☐	☐	☐
۴-اگر هر دو دست کودک را صرفاً برای حفظ تعادل وی بگیرید ، آیا در حالی که ایستاده است، وزنش را روی کف پاهایش تحمل می‌کند؟				☐	☐	☐
۵-آیا کودک بدون کمک دست هایش به عنوان تکیه گاه چند دقیقه صاف می‌نشیند ؟				☐	☐	☐
۶-زمانیکه کودک در حالت ایستاده قرار می‌دهید ، آیا بدون تکیه دادن سینه اش به آن وسیله ، با نگه داشتن دستش ، خودش را در وضعیت ایستاده نگه می‌دارد؟				☐	☐	☐
جمع کل ۵۰						

نقاط برش ASQIII در کودکان ایرانی

نیازمند ارجاع (کمتر از)	منطقه پایش	طبیعی (بیشتر از)	حیطه ها	هشت ماهگی
۳۸	۳۸-۴۶	۴۶	حیطه برقراری ارتباط	
۲۸/۳	۲۸/۳-۳۹/۸	۳۹/۸	حیطه حرکات درشت	
۴۱/۹	۴۱/۹-۴۹/۷	۴۹/۷	حیطه حرکات ظریف	
۳۹/۷	۳۹/۷-۴۷/۵	۴۷/۵	حیطه حل مساله	
۳۹	۳۹-۴۶/۹	۴۶/۹	حیطه شخصی - اجتماعی	

در منطقه پایش

چنانچه امتیازات در منطقه پایش (بین) قرار گیرد باید تمرین هایی برای رشد و یادگیری کودک در سنین مربوطه انجام داده و مجدداً تست ۲ هفته بعد برای کودک انجام گیرد تا از نحوه درست به کار بردن این فعالیتها مطمئن شویم و مجدد ۲ هفته بعد پرسشنامه همان سن را برایش تکمیل شود (جمعا ۴ هفته)

۸ ماهگی			
بله	گاهی	هنوز نه	
☒	☐	☐	۱۰
☒	☐	☐	۱۰
☒	☐	☐	۱۰
☐	☒	☐	۵
☐	☐	☒	۰
☐	☐	☒	۰
جمع کل			۳۵

۱- زمانیکه کودک را روی زمین می نشانید آیا از دست هایش بعنوان تکیه گاه استفاده می کند؟

۲- آیا کودک از حالت خوابیده به پشت ، روی شکم غلت زده و در همین حالت دست هایش را از زیر تنه اش بیرون می کشد؟

۳- آیا کودک با قرار گرفتن روی دست ها و زانوهایش ، به حالت چهار دست و پا در می آید؟

۴- اگر هر دو دست کودک را صرفاً برای حفظ تعادل وی بگیرید ، آیا در حالی که ایستاده است، وزنش را روی کف پاهایش تحمل می کند؟

۵- آیا کودک بدون کمک دست هایش به عنوان تکیه گاه چند دقیقه صاف می نشیند ؟

۶- زمانیکه کودک در حالت ایستاده قرار می دهد ، آیا بدون تکیه دادن سینه اش به آن وسیله ، یا نگه داشتن دستش ، خودش را در وضعیت ایستاده نگه می دارد؟

نقاط برش ASQIII در کودکان ایرانی

نیازمند ارجاع (کمتر از)	منطقه پایش	طبیعی (بیشتر از)	حیطه ها	هشت ماهگی
۳۸	۳۸-۴۶	۴۶	حیطه برقراری ارتباط	
۲۸/۳	۲۸/۳-۳۹/۸	۳۹/۸	حیطه حرکات درشت	
۴۱/۹	۴۱/۹-۴۹/۷	۴۹/۷	حیطه حرکات ظریف	
۳۹/۷	۳۹/۷-۴۷/۵	۴۷/۵	حیطه حل مساله	
۳۹	۳۹-۴۶/۹	۴۶/۹	حیطه شخصی - اجتماعی	

نیازمند ارجاع

چنانچه امتیازات در هر یک از حیطه‌های تکاملی از نقطه برش اعلام شده در ستون "نیازمند ارجاع" کمتر یا بر آن منطبق بود کودک باید برای پیگیری و ارزیابی‌های دقیق تر ارجاع شود

بله	گاهی	هنوز نه	۸ ماهگی	حیطه حرکات درشت
☒	☐	☐	۱۰	۱-زمانیکه کودک را روی زمین می‌نشانید آیا از دست هایش بعنوان تکیه‌گاه استفاده می‌کند؟
☐	☒	☐	۵	۲- آیا کودک از حالت خوابیده به پشت، روی شکم غلت زده و در همین حالت دست هایش را از زیر تنه اش بیرون می‌کشد؟
☐	☒	☐	۵	۳- آیا کودک با قرار گرفتن روی دست‌ها و زانوهایش، به حالت چهار دست و پا در می‌آید؟
☐	☐	☒	۰	۴- اگر هر دو دست کودک را صرفاً برای حفظ تعادل وی بگیرید، آیا در حالی که ایستاده است، وزنش را روی کف پاهایش تحمل می‌کند؟
☐	☐	☒	۰	۵- آیا کودک بدون کمک دست هایش به عنوان تکیه‌گاه چند دقیقه صاف می‌نشیند؟
☐	☐	☒	۰	۶- زمانیکه کودک در حالت ایستاده قرار می‌دهید، آیا بدون تکیه دادن سینه اش به آن وسیله، با تکیه داشتن دستش، خودش را در وضعیت ایستاده نگه می‌دارد؟
جمع کل			۲۰	

نقاط برش ASQIII در کودکان ایرانی

حیطه ها	طبیعی (بیشتر از)	منطقه پایش	نیازمند ارجاع (کمتر از)	هشت ماهگی
حیطه برقراری ارتباط	۴۶	۳۸-۴۶	۳۸	
حیطه حرکات درشت	۳۹/۸	۲۸/۳-۳۹/۸	۲۸/۳	
حیطه حرکات ظریف	۴۹/۷	۴۱/۹-۴۹/۷	۴۱/۹	
حیطه حل مساله	۴۷/۵	۳۹/۷-۴۷/۵	۳۹/۷	
حیطه شخصی - اجتماعی	۴۶/۹	۳۹-۴۶/۹	۳۹	

ارجاع

۱. کودکانی که امتیاز آنها در حداقل یکی از حیطه ها مساوی یا کمتر از منطقه نیازمند ارجاع باشد
۲. کودکانی که بعد از ۴ هفته از اولین تست هنوز در منطقه پایش مانده اند
۳. در بخش " کلیات " نگرانی در خصوص یک یا چند سوال ابراز شده است

ملی		بله	خیر
۱- بنظر شما آیا کودکان خوب می شنود؟ اگر نه توضیح دهید.....		☒	☐
۲- آیا کودک از دو دست خود در یک حد استفاده می کند؟ اگر نه توضیح دهید.....		☒	☐
۳- زمانی که به کودکان کمک می کنید تا در حالت ایستاده قرار گیرد، آیا در اکثر مواقع روی کف پاهایش می ایستد؟		☒	☐
۴- آیا سابقه ناشنوایی و یا مشکلات شنوایی در دوران کودکی اعضای خانواده ی هر یک از والدین وجود دارد؟		☒	☐
۵- آیا به نظر شما، کودکان از نظر بینایی مشکلی دارد؟ اگر بله توضیح دهید.....		☐	☒
۶- آیا در مورد کودک خود نگرانی خاصی دارید؟ اگر بله توضیح دهید.....		☐	☒

نکاتی در مورد نحوه ارجاع کودک

۱. از نگران و آشفته کردن پدر و مادر پرهیز کنید
۲. به زبان کاملاً ساده و قابل فهم برای سطح تحصیلی- اجتماعی آنها و ترجیحاً به زبان مادری یا بومی آنها، سخن بگویید
۳. اعلام کنید که نتایج ارزیابی حکایت از این داشته است که بررسی‌های دقیق‌تر و تخصصی‌تر بر روی کودک آنها لازم است
۴. استفاده از کلماتی چون «تست یا آزمون» «رد شدن از تست» «غیر طبیعی» و مانند این‌ها خودداری کنید
۵. مسئولیت تفسیر نتیجه برای ارجاع سطوح بالاتر با پزشک مرکز می باشد. پیگیری را الزاماً مراقب انجام میدهد.

سطوح ارجاع

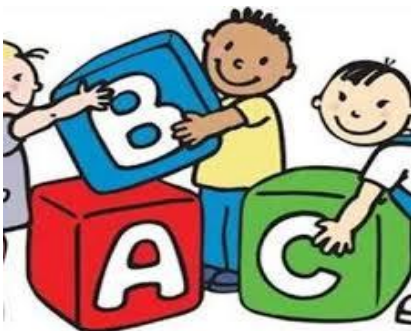
❖ سن کودک کمتر از ۴۲ ماه : ارجاع به واحد بیلی (تست تشخیص تکامل)

با توجه نتیجه تست بیلی

۱ - مشکل ندارد : ادامه مراقبت و انجام تست غربالگری در سن بعدی

۲ - ارجاع می شود : پزشک معین تکامل شهرستان آقای دکترهادی منتظر لطف الهی

❖ سن کودک بالای ۴۲ ماه : ارجاع به متخصصین اطفال بیمارستان امام علی(ع)

ياسمن جاودانه – کارشناس کودکان مرکز بهداشت شرق کرج

